

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— febr. 15.

(Tél után tavasz.) Enyhe szellő lengedez a szabad természetben. Még itt a tél zord pusztításának minden nyoma, hanem ez a kis szellőcske már a kikeletre emlékeztet. Mintha a Tavasz tündére kémnutra küldte volna ki zsenge gyermekét, tudakolja meg, hogy vajon megérett-e már a világ arra, hogy a tél fagyos bilincsei lehulljanak, a természet pedig visszanyerje alkotó, viruló, fenséges szabadságát a kikelet hajnalhasadtával! Így látjuk azt most szegény nemzetünk életében is. A zsarnoki önkény rombolása dul mindenfelé. De ime, a magyar szivekben föléled a szabadság vágya, utat tör onnan, látjuk megvilágosítását érzésekben, szavakban és tettekben. Közel négy évtized óta tartó télen tespedés után valóban ki remélhesse a nemzeti öntudat ily csodás föllendülését? Mintha a nemzetek fölött uralkodó Gondviselés intézne hozzánk kérdést: Megértetek-e már a szabadságra? Érzetek-e lelketekben erőhatalmat a szabadságot való sulyos, ha kell véres küzdelmekre? Megedzett-e annyira előbb a nemzetietlenség, most az önkény sivár tele, hogy készen találjon a szabadság tavaszát? Bizonyos az, hogy az első tavaszi szellő után nem késhetik soká minden tél halála, a nemzeti öntudat föllendülésének első szikrája után föllobog a ma-

gyar szivben a maga egészében az a csodálatos láng, a mely viszontagságokban gazdag létezésünk ezer esztendeje alatt sohasem aludt ki végképen, legfeljebb csak lappangott, vagy nem vették észre, a kik kialakására számítottak. Bizó lélekkel várjuk a tavaszt, a szabadságot!

(Vétség.) A magas életkor egyes emberek életében — még ha koronát is viselnek — a halált, nemzetek életében azonban az ifjúságot jelenti.

(Egy régi jó alispán emléke.) Emlékszem még a jó öreg Bodon Ábrahámra, Gömör vármegye egykori derék alispánjára. Egyszerű táblabíró ember volt, az elnyomtatás éveiben maga is leszorult a közéleti tevékenység minden teréről. Azt cselekedte, a mit a többi jó hazafi. Irt, olvasott, gazdálkodott. Üres óráiban lefordította Vergilius „Georgicá”ját, az antikvilág ezen legremekesebb tankölteményét, melyben örömet mérülhet el a természet, a földmivelés költői lelkületű barátja. A történelem megismétlődik. A hazafiak színe-java leszorult a közélet tereiről. A szántóföld, a kert, a gyár, az iroda, a könyv és a toll kárpótolja az embereket veszteségeikért. A ma Bodon Ábrahámjai készüljenek a nagy változásra.

Züllés és dicsőség.

Irta: dr. Király Péter.

— febr. 15.

A megélhetés útja és módja sokféle.

Az önfenntartás és a létfenntartás ösztöne egy törvényen kívül álló hatalmas erő, a mely törhet, zuzhat, pusztíthat, ölhet, az önfenntartás és a létfenntartás kényszere mindezt törvényessé és jogossá teszi. Ugyde törvényen kívül áll azért, mert a törvényes jogszabály rendelkezései alól kivételt képez mint jogos önvédelem, végszükségi és beszámítás alá nem vonható eset.

Törvényen kívül áll, de nem áll kívül az általános emberi szempontokon, az emberies és az erkölcsi elvek uralmán.

Ilyen módon megindokolhatók az ölés, a pusztítás, a rombolás, az erőszak különböző nemei és esetei, de sem törvény, sem emberieség, sem erkölcs, sem józanész elvei és szempontjai nem indokolhatják meg a törvény kijátszást, a bűnpalástolást, — erkölcs, becsület, nemeslelkűség, elvűtség, — fennkölt jellem leszólását, kigunyolását, oktalan szeszélyből és önkényű hitványságból. Mert ha ezt is meglehetne indokolni józanon és em-

Margit dalai-ból.*

I.

Midőn az alkony
 Lassan kibontja
 Homályos, szürke fátyolát,
 Oh látogasd meg
 Az én világom
 Ezt a szegényes kis szobát!

Oh látogasd meg
 É kis világnak
 Halvány, busongó gyermekét,
 Hisz őt te egykor
 Nagyon szeretted
 És mégis — mégis feledéd!

II.

Leszállt az éjjel
 S én csak virrasztok
 Nem alhatom, nem alhatom —
 És mintha jönnél
 Fehér ruhában
 És megsímitnád homlokom!

És mintha szólnál
 Halkan . . . remegve
 Sugnád fülembe, hogy szeretsz —
 Hogy mindörökre
 Enyém maradsz már,
 És többé soha sem feledsz!

Somló Sándor.

* A „Családi kör.” 1878. évfolyamából.

Ismerőseink.

Irta: Gáspár Imre.

„Az ellenségeim gonoszúságot szólnak én felőlem, mondván: Mikor hal meg és el az ő neve? — Ha midőn eljönnek látogatnom, tehát csak hazudoznak, és az ő szivők álnokságot gondol. És ha kimennek, azt beszélnek. Minden ellenségeim egyetemben ellenem susognak, és én ellenem gonoszot gondolnak. — Mondván: Isten átka szállott ő rá, és mivel hogy leesett, nem kél fel soha többé.”

Igy írta ezt meg több ezer esztendővel Dávid király a maga 40-dik zsoltárában, s ennek 6—9 dik versében.

Dávid király poéta volt, s így valószínűleg érintkezett poétákkal, és művész emberekkel. Zsoltárainak élén rendszeren ott áll, hogy mely kántornak, éneklőmesternek adta ki használatra. Mindenesetre volt körülrő „irodalmi élet”, így aztán értjük azt a keserű nézetet, azt a bánatos emberismeretet, melylyel Ádám és Éva természetrajzi osztályáról nyilatkozik.

A ki daltok, az azért dalol, mert érzéseinek vannak. Mélyebb, jobb szíve van a mindennapinál. Szeret embert, és világot, de egymást utálja, és gyűlöli teljes lelkéből.

Lám, mi is feltettük magunkban, hogy ezúttal egész sorozat maliciozus dolgot mondunk el pálya-társainkról. Hiszen csak kölcsönbe megy!

Nem rég történt.

Egy fiatal journalistát keresztelővel áldott meg Istene. Hozzá is látott azonnal a koma-gyűjtéshez; igyekezett olyat választani, a kinek pénze van.

A mi ismeretes X. urunkra esett a választás: a kiről más szerencsétlen emberek is hitték, hogy pénzes ember. Ugy „látszik.”

A látszat-fenntartása azonban két irányú feladat. Rendszeren valamit mutatni, és valamit rejtetni kell. Ez utóbbi — mondják — a nagyobb mesterség.

X. ur — tudjuk — azt „mutatta”, hogy ő gavallér, s annyi ligvelejtő ember módjára származását rejtegette. Pedig tiszteletreméltó zsidó család fia.

Ha valakit keresztapának hívnak meg, ez mindenesetre elősegíti a „látszatot” és mutatni való dolog. Ha én valakinek azt ujságolom, hogy engem „keresztapának” hívtak meg, ezzel tulajdonképpen azt mondom, hogy ime, ismét akadt egy ember, a ki elég tekintélyes cégnek talál a keresztelőlőjéhez, s elég gavallér embernek arra nézve, hogy tőlem pénzt kapjon.

X. ur nem is késett a kellemes kellemetlenséget fünek-fának elmondani. Persze a huzódózás orr-hangján, pedig csak úgy repesett a szíve a nagy örömtől. A mendedonda szerint már utolsó ékszerreit is zálogházba tette, csakhogy illő összeggel áldozhasson a látszat oltárán.

— Oh uram — beszélte egyik ismerősünknek is, — nem képzeli, milyen terhes egy állapot! S még hozzá fogaimam sincsen a szertartásokról! Félek, hogy valami ügyetlenséget találok elkövetni!

beriesen, akkor meg lehetne indokolni és belehetne bizonyítani azt is, hogy a világosság nem világosság, hanem sötétség, — az igazság nem igazság, hanem gazság, — az isteni félelem nem erény, hanem bűn, — a hazaszeretet nem erkölcsi kötelesség, hanem szélhámosság és hóbot, — a törvénytisztelet, erkölcs, becsület védelme fölösleges, sőt vétkes elfogultság stb. Egyszóval nem a józan ész, nem a rendezett erkölcsi és emberies jóérzés és nem a szeplőtlen becsületérzés sorsunk felett az ur, hanem a szeszély, — az emberi becsületet, jogot, — haza, társadalom, család szent érdekeit lábbal taposó zsarnoki bűnös szeszély.

A fiu köteles meglopni, kaszabolni, legyilkolni apját, anyját, testvéreit. — Az apa köteles megbecsteleníteni családi szentélyét, — a nő köteles elaljasodni, — a pap köteles kigunyolni az oltárt, a bibliát, az imádságos könyvet. — Az író, a költő köteles áruba bocsátani eszméit, szívét, eszét, jellemét, egyéni és írói becsületét és így tovább. Mindezt nem azért, hogy a törvény, a jog, a józanész így rendelné, hanem azért, mert így követeli egy zsarnoki szeszély és ezzel minden meg van igazolva. — Ezekután nem következik semmi olyan, amihez az emberi józan felfogásnak és józanésznek hozzászólani joga lenne. — Itt véget ér minden. Ezekután csak a megsemmisülés — a Nirvána — következik.

Le a józanész, a tisztesség, a becsület — az igazság — a szeplőtlen erkölcs uralmával.

Szeszély, önkény, garázdaság, — zsarnokság, — föl, föl, magasra a ti zászlótokkal. — Tietek a hatalom, az uralom, a dicsőség. — „Itt az idő, most, vagy soha!“

Jertek, jertek, ti csalók, szédelgők,

naplopók, sikkasztók, hamisítók, utszéli csavargók! Itt vannak a hivatalok, hatóságok, tisztségek, bizalmi állások. Foglaljátok el. Eddig törvénytelenül és hivatalon kívül garázdálkodhattatok, — „most már minden meg van bocsátva!“ — Hivatalosan üzhetitek kedvenc mesterségeket tovább, — hatóságilag. — Szabadalmazhatjátok a csalást, szédelgést, naplopást, sikkasztást, hamisítást, utszéli csavargást, kényetekre, kedvetekre.

Éljen a nihil!

Ime ide jutottunk. Tessék választani a becsület és a hitványság útja között.

A becsület útja: az erényesek útja. — A gazság útja: a züllöttek útja.

Hogy milyen a züllöttek útja, azt itt leplezetlen őszinteséggel kimutattuk.

Hála legyen az isteni gondviselésnek! — azt, hogy minő a becsület útja, — nem szükséges ecsetelnünk, mert hazánkban még (talán nem tévedünk, ha valljuk és hisszük) mindig nagyobb számmal vannak becsületes emberek, mint alávaló gonoszok. — De most az utóbbiak akarnak uralkodni felettünk.

Nos — válaszlatok honfitársak: gyalázat, vagy tisztesség . . .

Abszolutizmus, vagy alkotmányosság?!

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 15.

Az országgyűlés feloszlata iránt mind eddig még semmi intézkedés nem történt. A félhivatalosak szerint téves a lapoknak az a híre, mintha Justh Gyula képviselőházi elnököt tegnap a miniszterelnökség részéről ke-

resték volna. Nem keresték se tegnap, se ma. Mint a körülményekből következtethető a házfeloszlatast későbbre tervezik Fejérváriék.

(Mikor lesz a feloszlatast.)

A képviselőház elnöke ma délelőtt tíz óra tájban ellátogatott a képviselőházba, ahol akkor már várta őt számos képviselő. Ott voltak Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferenc, Tóth János, Szederkényi Nándor, Polónyi Géza, Holló Lajos és még vagy 10 képviselő, akiket a kíváncsiság hozott oda. Justh Gyula kijelentette, hogy ő eddig még semmiféle értesítést nem kapott, információi szerint a feloszlatast december 19 én fog megtörténni. Ő azt hiszi, hogy a miniszterelnök holnap fogja ezt vele hivatalos átiratban tudatni.

(Abszolutizmus.)

Nagy izgalmat keltett a politikai világban az a hivatalos híradás, hogy József főherceg és neje holnap hosszabb külföldi utra indulnak. Ezt a körülményt mindenki a közelgő abszolutizmussal hozta kapcsolatba.

(Kossuth nyilatkozata.)

Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Kossuth Ferenc több képviselő előtt úgy nyilatkozott, hogy nem hiszi, hogy feloszlatast az országgyűlést, hanem csak az ülészakot fogják berekeszteni.

(Mit üzen Fejérvári báró?)

A királynál történt kihallgatása után báró Fejérvári Géza miniszterelnök a következő hivatalos jellegű kommunikét adta az újságíróknak:

— A miniszterelnök ma délután hazautazik Budapestre. **A helyzet nem változott.**

— Oh az a legkevesebb! Én beavatom a nagy titokba. Jó lesz?

— Oh, lekötélez vele!

— Először is kocsiba ülnek, és templomba hajtának.

— Helyes. A bércoksit én fizetem.

— Kétségtelenül. Ott a gyermeket, ha nem lesz kom'asszony, keresztvize tartja. ezt azonban a „sage femme“ is megteheti.

— Kétségkívül . . . jó borralalóért.

— Akkor megesküszik rá, hogy a gyermeket keresztvén szellemben fogja nevelni.

— Én és keresztvén szellemben? gyermeket nevelni?

— Már mért ne?

— Oh, tökéletesen igaza van! Hát aztán?

— Beírja az anyakönyvbe a nevét, és a vallását . . .

— A gyerek vallását?

— Oh, az öné is!

— Hm. Lássá kérem, ön ismeri azt az én reménybeli komámát?

— Ismerem.

— Akkor — folytatja a vallás beírásától fázó X. — szívességre kérem fel! Legyen oly jó, és mondja meg neki, hogy engem egy kötelesség visszatart adott szavam megtartásától. Ez azonban ürügy, mert én nem irhatom be a vallásomat; nihilista vagyok, hazudni pedig semmi körülmények közt nem szoktam.

— Lássá ez nagyon szép önről, kedves X. (Az ármányos még meg is dicsérte, pedig fogadok, hogy igen jól tudta, hol fáj. Ez is a modern „őszinteség“-hez tartozik.)

* * *

Egyik idősebb írónkkal beszélgettünk arról, hogy milyen nehéz az embernek saját művéről tudni, vajjon jó e, vagy rossz?

Legkönnyebb valami! felel rá tapasztaltabb s igen szellemes pályatársunk. Ha író-társaid a mű megjelenése után barátságosan, előzékenyen fogádnak, akkor meg lehetsz róla győződve, hogy rossz dolgot írtál. Hálásak érte, hogy nem multad felül. Nem ártott nekik, csak magadnak. Irjál csak olyas valamit, a mi tetszik, népszerűvé tesz, zajt csap . . . a mi ismerőseink egyszerűen kimutatják a foguk fehéret, s fogadnak haragos arcokkal, csipős beszédekkel, s magokkal és veled egyaránt el szeretnék hitetni a munka silányságát.

Langei Jázon, „tehetséges“ ifju óriás, irt egy vigjátékot, de — többféle irodalmi mysteriumnál fogva — roppant titokban szerette volna tartani. Választott álnevet, s ezzel küldte be a drámaíró bizottságnak. Nem is tudta meg senki, csak Hermelin, másik szellemileg tehetséges ifju óriás, a ki a titkári hivatal tétitvényét olvasta. Természetesen másnap az egész világ tudta a dráma szerzőjének nevét, a ki nagyon kellemesen lön meglepetve, midőn Hermelinnel találkozott . . .

— Servus, Jázon! Szoktál de drámákat írni?

— Nem én. Soha. Nem is akarok.

— Ejnye, ennek örülök. Egyik bírálónál olvastam egy rossz drámát; visszautasították. Mindenki azt beszéli, hogy te írtad. Én persze nem hittem . . .

— Oh, tudom hogy jó barátom vagy!

— Igaz, Jázon barátom! Olvastam azt a költeményedet is, amelyben azt írod, hogy

megfogsz örülni. Látod, némelyek affectálnak találják, de én . . . hiszek neked!

* * *

Midőn az irodalmi élet félszedségeiről írunk, okvetlen eszünkbe jut a párisi „Figaro“ új adomája.

Három szabó lakott Páris egyik utcájában. Erősen versenyeztek egymással.

Az egyik azt írta a cégére, hogy „itt lakik Páris legjobb szabója.“

A másik haragba jött, s így hirdette magát: „Itt lakik a legjobb szabó Európában, és széles e világon!“

A harmadik pedig csak ennyit tartott szükségesnek tudomásul vétetni: „Itt lakik a legjobb szabó ebben az utcában.“

*

S lehet-e Apollo lovagjainak rossz néven venni, ezt a versengést? „Szegény kétlábú, acél tollas állatok“, mondaná egy ujjabbkori Plátó, ki az embert már teljesen hitte jellemezhetni, ha „kétlábú tollas állatnak“ nevezte el.

Mindennap verseny. Ha A. B. egy sikerült dalt irt, ezzel C. D. nek ártott.

Ha E. F. G. H. zajt üt a lapokba, I. J. K. L. halálos csöndességet érez maga körül. Ha M. N. O. P. ifju költők „oskolát alapítanak“ (a mire nagy szükségük is volna,) Q. R. S. T. U. V. régi írők vannak feledésnek, elmulásnak átadva. X. Y. Z. sem tesznek kivételt, a kik — egy másik „Figaro“-beli élce szerint — élő írők, amennyiben nem haltak meg.

S nyájas olvasóm . . . hidd el nekem, hogy erről az alfabetről csak is ilyen dolgokat lehet írni. Cigány élet!

(Intézkedések a felosztatás esetén.)

Az országgyűlés felosztatása után a vezérőrbizottság ki fogja mondani, hogy új választásokon az eddigi képviselőkkel szemben nem állítanak hivatalos jelöltet.

(A királyi kézirat.)

Ma délután fél 4 órakor *Justh Gyula* képviselőházi elnökkel megjelent *Kazár Adolf* miniszterelnöki irodaigazgató s néki a miniszterelnök következő tartalmu levelét nyújtotta át:

„Méltóságos Elnök ur!

Ő császári és apostoli királyi fölségének a magyar országgyűléshez intézett kegyelmes leirata érkezett hozzám, melynek tartalma szerint **Ő Felsője jelen országgyűlésünk elnapolt üléseit folyó évi február 19-ére egybehívottaknak nyilvánítani méltóztatott.** Midőn ezen kegyelmes királyi leiratot vessző alatt ide mellékelve Méltóságodnak megküldeném, felkérem, hogy ezen kegyelmes leiratnak kihirdetése végett, folyó hó tizenkilencedikére, hétfőn délelőtt 10 órára a képviselőházi ülést egybehívni méltóztatassék.

Fejérváry Géza báró.“

Justh Gyula elnök a levél vétele után a Nemzeti Kaszinóba, majd a gróf *Tisza István* lakására ment. Az összes pártelnököket értesítette a királyi üzenet dolgában. **Bizonyos, hogy a királyi kézirat a képviselőház felosztatását tartalmazza,** bár *Fejérváry Géza*nak „a helyzet változatlan-ságát” hangsúlyozó kijelentése arra enged következtetnünk, hogy az ügy még megfontolás tárgya.

(A vezérőrbizottság ülése.)

A vezérőrbizottság — értesülésünk szerint — szombaton ülést tart és a Házfelosztatás kérdésével foglalkozik. A vezérőrbizottság határozatát vagy szombaton vagy vasárnap tartandó értekezleteken terjesztik a koalíciós pártok elé.

(A pártok együttes értekezlete.)

Justh Gyula házelnök holnap déli tizenkét órára valamennyi országgyűlési pártot összehívta együttes értekezletre. A holnap délután folyamán a vezérőrbizottság is ülést tart, állást foglalandó a házfelosztatással szemben.

(Fejérváry a királynál.)

Báró *Fejérváry Géza* miniszterelnök az egész délelőttöt a magyar minisztériumban töltötte, ahol báró *Burián* közös pénzügyminiszter látogatását fogadta. Délben háromnegyed tizenkét órakor újból kihallgatásra ment a királyhoz.

(Esti tanácskozás.)

Justh Gyula a miniszterelnök le-velének vétele után a nemzeti Kaszinóban *Andrássyval*, *Zichy Aladárral* és a Budapesten időző többi politikussal hosszasan tanácskozott. *Bánffy*t, aki most *Kolozsváron* tartózkodik sürgősen Budapestre hívták.

(A főváros önkéntes adója.)

Ma döntött a budapesti királyi törvényszék abban a felhívási pörben, melyet az önkéntesen fizetett 5,252.000 korona adó tekintetében Budapest főváros közönsége, egyuttal az egész summát bírói letétbe téve, a kincstár ellen indított. A kérdés tudvalevőleg az volt, hogy be kell-e szolgáltatni ezt a milliókra rugó summát a kormánynak. A hármass tanácsülés, melyben a törvényszék vezetője, *Horváth Ferenc* elnökölt, az előadó dr. *Andorffy Károly* bíró és szavazó dr. *Karossa Bulesu* bíró, egy órai tanácskozás után akként határozott, hogy a keresetet hatáskör hiányában elutasítja. Egyuttal felhívja a fővárost a letétbe helyezett summa visszavételére. A bíróság azért döntött így, mert a vitás esetben nem magánjogi alanyok állanak szemközt, hanem egy közigazgatási tényről van szó. Nevezetesen a kormány és a főváros mint közigazgatási hatóságok kerülnek egymással szembe. Mivel pedig az 1869: IV. t. c. 1. § a a közigazgatási dolgok elbírálását kivette az igazságtűgy hatásköréből, a törvényszék nem tekinthette magát az ügy illetékes bírójának.

Mellesleg megjegyezzük, hogy a bíróság nézete szerint más fórum nincs, amely elé a főváros részéről a kérdés odavihető lenne mivel ilyenek a közigazgatás bíróság sem lenne tekinthető: Természetesen: nem valami ideális állapot ez, mert jogállamba egyáltalán nem való. És hogy ilyen a helyzet, egy sajnálatos hézaga törvényeinknek.

A törvényszék ma hozott végzése után azonban még mindig nem tartunk ott, hogy a kormány rátehetné kezét a letétben lévő összegre. Ugyanis a fővárosnak az elsőbíróság határozata ellen joga van felfolyamodással élni, amit ha meg tesz, a mai végzés még nem jogerős és a főváros ki sem veszi a kormány részéről annyira áhitott milliókat a bírói letétből.

Ez esetben pedig a pénz továbbra is *Kristóffyék*nek hozzáférhetlen helyen van.

(A hivatalos lap közleményei.)

Képviselői körökben elterjedt hírek szerint a hivatalos lap szombati száma közölni fogja *Nyiry Sándornak* királyi biztossá való kinevezését, a hétfői rendkívüli hivatalos pedig az országgyűlést felosztató királyi kéziratot és a királynak a nemzethez intézett manifesztumát.

(Bűnvádi feljelentés egy megyefőnök ellen.)

*Miskolc*ról táviratozzák, hogy *Borsod-megye* mai közgyűlésén utasította a vármegye tiszti főügyészét, hogy *Brezovay megyefőnök* ellen a közgyűlési terem erőszakos elfoglalása miatt a bűnvádi feljelentést tegye meg.

(Kovács Gusztávot felmentették.)

Budapesti tudósítónk késő éjjel szenzációs hirt közöl, mely szerint a király *Kovács Gusztáv* debreceni főispánt saját kérelmére felmentette állásától. A felmentést a legközelebbi hivatalos lap már közölni is fogja. A zelpácholt fiánhoz így tehát már, mint megyefőnökhöz nem lesz ismételtlen szerencsénk, de vajjon nem küldik-e kiporolt darabontot királybiztosként a nyakunkra? Egyébként akad még a nagyerdőn mogyrófa.

A szinügyi-bizottság ülése.

— febr. 15.

November óta, amikor a szinügyi bizottság véleményt mondott *Zilahy* társulatáról, — nem tartott ülést az érdemes bizottság.

Az ülés lefolyásáról a következő tudósítás nyújt lá képet:

Kovács József polgármester, mint a bizottság elnöke, négy órakor megnyitja az ülést. Üdvözlö a megjelent tagokat és első sorban azt a kérdést veti fel, hogy a bizottságnak joga van-e tanácskozni annak dacára, hogy a mandátuma lejárt, és a közgyűlésnek nem volt alkalma a bizottságot újra alakítani?

A polgármester szerint a bizottság működése csak akkor szűnik meg, ha a közgyűlésnek módjában van az új bizottság megalakítása iránt intézkedni. A közigazgatási bizottság a város összes bizottságaira vonatkozólag erre az álláspontra helyezkedett, — ennek alapján az építési bizottság már ülésezett is és így ő semmi akadályt nem lát abban, hogy ez a szintén fontos ügyeket tárgyaló bizottság ülésezzen.

Komlóssy Dezső osztja a polgármester álláspontját, mire határozatként kimondatott, hogy a bizottság működését tovább folytatja mindaddig, amíg szabályszerűen újra megalkitva nem lesz.

Páholyok.

Oláh Károly előadó bejelenti, hogy néhai *Bernáth Elemér* családja elköltözött *Debrecen*ből és páholyját irásban dr. *Ujfalussy Józsefné*ra ruházta át.

Oláh Károly megjegyzi, hogy a páholyjogot átruházni nem lehet, ellenben azon a jogon, hogy Dr. *Ujfalussy*né régóta kér páholyt, tudomásul lehet venni ezt a bejelentést.

Komlóssy Dezső előadja, hogy a *Bernáth* család páholyára *Porubszky Jenő* táblai elnök is igényt tart.

Hosszas vita után úgy határozott a bizottság, hogy a szini idény végén fogja a páholy kérelmeket elintézni.

A másik páholy özv. *Szabó Antalné* bejelentése folytán került szönyegre, a ki lemondott páholyjogáról és azt öt év óta albérlőjének, *Nagy Jakab*nak engedte át.

A bizottság ennél a bejelentésnél is az idény végére halasztotta a határozathozatalt, véleményadásra pedig a három tagu albizottságot kérte fel.

A ruhatár-kérdés.

Ez a tengeri kigyó a mai ülésen is kísértett. A vigasztaló csak az, hogy kísérteni fog még a jövő generációból alakítandó szinügyi bizottság ülésén is.

Most azzal kapcsolatosan került szóba hogy a tűzvizsgáló bizottság egyik elms tagja olyanformán gondolta ideiglenesen megoldhatónak a kérdést, hogy az előcsarnok lépcsőzete helyén legyen a ruhatár, — a lépcsők pedig két oldalon ott, ahol most a pénztárak vannak.

A bizottság *Aczél Géza* felszólalása után célszerűtlennak ítélte a szerencsétlen tervet.

Uj tagok.

Oláh Károly bejelenti, hogy a bizottságtól a tanács véleményt kér arra nézve, hogy a szubvenció esedékes részlete kiadandó-e *Zilahynak*?

Eredetileg az volt a megállapodás, hogy a szubvencióból fedezze a város a világitási költségeket, — de miután *Zilahy* betérjesztette a gáztársulat kifizetett számláit, — indítványozza, hogy a szubvenció kiadása véleményeztessék.

A bizottság vita nélkül az indítvány értelmében döntött.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan — bárha erre az igazgatónak április elsejéig van határideje, — felhívta az előadó *Zilahy* szinigazgatót, hogy a virágvasárnapi változásokról tegyen jelentést.

Zilahy ennek folytán előadja, hogy a társulattól J. Csáder Irén, a Békefi pár, Árkosi Vilmos, Markovics Margit és Kondor Ernő távoznak el. Helyettük Lukács Juliska, Karaos Imre, Bay László, Uray Mici és Bóresi Ernő lesznek a megfelelő szerepköri tagok. — Tárgyalásokat folytat ezeken kívül egy lírai tenorista szerződésére iránt is.

A bizottság e bejelentést vita nélkül tudomásul vette.

A jó izlés.

Dr. Nagy Zsigmond az esztetikával és a jóízléssel nem tartja összeegyeztethetőnek, ha a színpadon olyan kifejezések hangzanak el, — mint például a „fene” egye meg. — Ezt szerinte az igazgatónak nem szabadna megengedni.

Zilahy védelméül előadja, hogy nagy íróink mint Herczeg Ferenc, Gárdonyi Géza stb. pirulás nélkül használják ezt a kifejezést.

Komlóssy Dezső a színteremtést itéli el. Ebben a bizottság is osztozik. — (Ez a helyes álláspont. — A „fene” nélkül Gárdonyi darabját, „A bort” sem lehetne előadni. Csak az kell, hogy a színészek a saftos kifejezéseket ne húzogassák alá. Szerk.)

Diák-hely.

Dobieczy Sándor felemlti, hogy a diákoknak a második emelet erkélyén el kell zárni egy bizonyos nagyságu területet, hogy ne kelljen élni kezezők mindenféle, hozzájuk nem illő emberekkel.

A bizottság az indítványt nagy tetszéssel fogadta és a kivitellel Acél Géza főmérnököt bízta meg.

Polgári zenekar.

Vecsey Imre kérdezi Zilahy színigazgatótól, hogy a katonazenekarnak április 2-án való távozásáról van-e tudomása és gondoskodott-e már zenekarról?

Zilahy bejelenti, hogy április 8-ától kezdődő működésre polgári zenekart szerződött a zenészegyesület tagjai közül. Ez a polgári zenekar télen 24 és nyáron 17 tagból fog állni olyanformán, hogy 17 tagja a zenészegyesületből van szerződötve, télen pedig debreceni zenészekkel egészíti ki a zenekart 24 tagúvá.

Tudomásul vették.

Apróbb dolgok.

Zilahynak is van tengeri kigyója azzal a különbséggel, hogy ő nem melengetheti a keblén. Ez a „Csópirulák” bohózat, amelyet a közönség egy része a batiltás dacára látni szeretne. Zilahy kéri ennekfolytán a bizottságot, hogy bérletszűnetben előadhassa.

A bizottság megállapítja, hogy a kérelem a polgármester hatáskörébe tartozik. Szentkirályi Tivadar a szerep nem tudást kárhóztatja. Zilahy szerint ez egynehányszor előfordult ugyan, de már gondoskodott róla, hogy ebben a tekintetben kifogás többé ne legyen

*
Az ülésen, amely fél hatkor véget ért, jelen voltak: Kovács József elnök, Vecsey Imre, Oláh Károly, dr. Magoss György, Acél Géza, Dobieczy Sándor, Komlóssy Dezső, dr. Fejér Ferenc, Sz. Szabó József, Szentkirályi Tivadar, dr. Nagy Zsigmond és Zilahy Gyula színigazgató.

Közgazdaságunk.

— febr. 15.

Tagadhatatlan tény, hogy míg Magyarországon legalább látszólag a földek ára emelkedőfélben van, addig a gazdálkodás és annak eredménye a földmivelőknek a legcsekélyebb hasznot sem nyújtja.

Vannak nagybirtokosaink, kik szépen megélik jövedelmeikből, bár ujjon meglehetne számolni azon birtokokat, melyeken kevesebb vagy több adósság ne volna.

És ez a Kánaán, hol csak úgy foly a a méz, valósággal koldus.

Magyarország lakosságának, több mint felének, egy talpalatnyi földje sincs, egy negyedrésze bérletbe fog, melybe nagy része a mai kritikán aluli rossz állapotok végett belé bukik, — így méltán lehetne kérdezni: hol van hát a haszon? hová vándorol a pénz? mi hasznot hajt a mesésen felcsigázott földára?

Nem csoda azlán, hogy ily közgazdasági állapotok kétségbeesítő helyzeteket teremtenek.

A nép, mely amugy is uszik az adósságban s uzsorások körme közé került, a mi kicsije még megmaradt, potomáron elkótyavetyéli s kezébe véve a vándorbotot, bucsut mond az országnak, vagy kivándorol szerencsét próbálni Amerikába.

Mind e rossz állapotokhoz szegődik még a folyton dühöngő állatvész, mely évente milliókat vesz ki az emberek zsebéből, továbbá az utóbbi években uralkodó nagy szárazság, így ennek folyamánya, a súlyosan érezhető takarmány hiány.

A jó ég tudná megmondani ama szerencsétlenségek összegét, számát, mely közgazdaságunkat tönkretette s így népünket koldusbotra juttatta. Ugy látszik mint isten csapást kell ezt elviselnünk, mert ha minden erőnket is összevetjük, a fennálló viszonyokon jelenleg nem vagyunk képesek változtatni.

+

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— február 15.

(Esküdjetek!)

Kibontva már a tiszta zászló,
Nem látjátok, hogy mint lobog?
Három színére föl van írva
A nép, szabadság és a jog.
Védjük meg büszke lobogónkat
Szívünk vérével emberek,
Isten bennünket úgy segéljen!
Esküdjetek!

Testvérek vagyunk mindmegannyian
S ez az ország édes anyánk,
Boldog, gondtalan virulását
A gondviselés bizta ránk,
Aki eladná édes anyját,
Ha volna csak egy is köztetek?
Még vívjuk érte a világot!
Esküdjetek!

A függetlenség és a népjog,
Amiért élünk és halunk —
Felnyitja börtönünk kapuit
A mi szent szabadságdalunk.
Pusztuljanak már el közülünk
Az ádáz bécsi szellemek!
Le a gaz, céda zsarnokokkal!
Esküdjetek!

Előre hát, amott a zászló,
A tiszta zászló lengedez, —
A magyarok nagy Istenének
Megszentelt keszkenője ez!
Szemtőlönk lesz e, vagy palástunk,
Ez függ, testvérek, töletek —
Ne hagyjátok a porba hullni!
Esküdjetek!

Pakots József.

Nincsenek többé gyermekek.

— febr. 15.

Tisztességes család részéről vesszük az értesítést, hogy bárhogy ügyeljenek fiaikra, leányaikra, ezek mindig kijátszák a szülei ellenőrzést.

A helyett, hogy a fiuk rendszeren látogatnák az előadást, vagy a melyiknek szükséges, nevelőjéhez eljárna, összeülnek néhány jó cimborával s valamelyiknek lakásán vagy a kávéházban erősen kártyáznak; az ördög bibliáját jobban ismerik, mint a leckét, melyre mindennap rendszeren készülni kellene.

A lányok pedig soha nem telnek be a fecsegéssel, pletykákkal, karonfogva sétálnak előadás után meghittjeikkel, a kirakatok tükrében nézegetik magokat, hogy melyiknek van nagyobb, szebb kalapja.

Ha az ugynevezett — majomszigetke közelébe érnek, arcokat a gavallérok közeltekör lesütik, kezökben a virággal játszanak, mire az arszlánok hangos megjegyzéseket tesznek.

Ugy látszik, némely iskolában sok szabad, több a soknál, a tanár vagy tanítóné alig várja, hogy vége legyen az órának s a gyermekek sok helyen mint csorda, egetverő kiabálás közt rohannak az utcára s futnak szét a szélrózsa minden irányában.

A kártya, az utcai kacérokodás különben még mind semmi, tudomással bírók a mai gyermekek túlerettségeről s nagy telvilágosultságáról, ezeket a szülei ellenőrizni nem képes, az iskola meg nem törődik vele: így ki lesz játszva iskola és szülei; nincs is többé ma már gyermek, ha csak nem csecsemő állapotban.

a—b—

— **A kerületi egylet** a Kereskedelmi Csarnok üléstermében e hó 17-én délután 5 órakor választmányi ülést tart. Targysorozat: 1. Jegyzőkönyv. 2.) Záró számadás 1905. 3.) Menetrend ügy. 4.) Tagbejelentések, tölések. 5.) Indítványok.

— **A jóléti bizottság ülése.** A jóléti bizottság ma délután a városháza nagy tanácstermében tölést tartott, melyen a várható rendkívüli események bekövetkezése esetén teendő intézkedések kérdésével foglalkozott. Az ülésről, mely igen rövid lefolyású volt kömmünikét nem adott ki a bizottság.

— **Orvosi rendelés.** A kereskedelmi betegsegélyző egyesület tagjainak reggel 8—9, délután 2—4 óra között rendel. Dr. Legányi Gyula. Lakása: Kossuth-utca 23.

— **Családi estély.** A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári asztaltársaság 1906. február 17-én este 8 órakor a Dréher sörcsarnok virágtermében igen érdekes műsorral tartandó családi estélyére a meghívók már szét küldettek: Aki tévedésből meghívót nem kapott volna is szívesen látott vendég leaz az estélyen, mert igen élvezetesnek ígérkezik. Belépti díj nincs.

— **Erdőtársaság a vasútépítés miatt.** A pallagi vasut építését már a jövő hó elején megkezdik az engedélyesek. A vasutvonal irányát már ki is jelölték és most arra kérék a városi tanácsot, hogy a nagyerdői vasutól balra huszonöt méter szélességben, — miután a vasut az erdőt éppen ott fogja keresztül szelni, vágassa ki a fákat. — A tanács fájó szívvel teljesítette e kérelmet, mert így a nagyerdő legszebb részén a legszebb fák esnek áldozatul az irtásnak. Az irtásra az erdőmester a szükséges felhatalmazást megkapta és a jövő héten már elpusztítják a nagyerdő legszebb részletét.

— Ongyilkos polgárosszony. A közeli Kaba községben ma virradóra öngyilkosságot követett el Teleki Zsigmond jómódu gazdaember felesége. A szerencsétlen asszony már régóta levert, kedvtelen, szomorú volt. Most az utóbbi időben pedig valóságos buskomor lett. Járt kelt, mint az élőhalott. — Kerülte az embereket és többször hangoztatta hozzátartozói előtt, hogy teher neki az élet, elemészi magát. Ezt az elhatározását aztán végül meg is valósította, gyufaoldattal megmérgezte magát. Tettét tegnap éjjel követte el. A mérget még napközben elkészítette és este lefekvéskor vette be. — Előbb azonban megvárta, míg elaludt a férje, aki úgy 12 óra tájban egyszerre kinos nyöszörgésre, jajgatásra ébredt. Gyorsan felkelt és lámpát gyújtva rémülten látta maga előtt az ágyban eszméletlen állapotban vergődő feleségét. Az asszony rettenetesen kilódott, vért hányt. Mindjárt orvost hívott hozzá, azonban már későn volt minden segítség, a szerencsétlen még az éjszaka folyamán kiszivedett.

— Az ohati bérlok építkezései. Az ohati bérlok építkezés iránti kérvényeit ma tárgyalta folytatólagosan a tanács. Az építendő gazdasági épületek átvételére nézve az a helyes nézet kerekedett felül, hogy az átvétel a városra nézve csak jog, de nem kötelesség. Az építkezéseket így tudomásul vették.

— Táviratok utcai gyűjtése. Érdekes tevével foglalkoznak a kereskedelemügyi minisztériumban: a táviratok gyűjtésével. E terv szerint a táviratokat a levelek módjára utcai levélszekrényekbe lehetne bedobni. E célra külön borítékokat készítenének, melyet úgy konstruálnának, mint egy összehajtott távirati-ürlapot, úgy hogy szétnyitva mindjárt a szöveget is rá lehessen írni. A távirat díját levéljegyekben kell majd folragasztani. Ezen ujtás az utazó közönségre is nagy fontossággal bír, mert olyan állomásokon, hol a vonat annyi ideig nem áll, hogy táviratot föl lehessen adni, ezen távirati ürlapot egyszerűen a vasuti szekrénybe be lehet dobni. Ezen ujtásnak az a célja, hogy a táviratok feladását megkönnyítsék s a feladó közönségnek ne kelljen eszeleg a postahivatalokban várakozni.

— Beteghus csempészés. Lelkiismeretlen üzelemekre jött ma rá a fogyasztási adóhivatal, amely már ugylátszik hosszabb idő óta tart s a város közönségének közegészségét veszélyezteti. Breuer Ferenc ügynököt már hosszabb idő óta megfigyelik a fogyasztási adók ellenőrző közegei, mert azzal gyanúsították, hogy húst csempésztet a városba. Ma reggel megint egy szekér szecskát és szénát hozatott be a külvárosi vámon. Mikor aztán a fürkésző szuronyokkal a vámos a széna és polyva közt kutatni kezdett, nem kevesebb mint huszonöt leölt sertést találtak. A sertéshus minden valószínűség szerint beteg sertésektől származik, mert a zár alatt levő hatodik körzetből hozták be. A behozott sertéseket a vágóhidra szállították és a lelkiismeretlen csempészek ellen megindították a megtorló eljárást. A húst el fogják kobozni valószínűleg, mert fertőzött helyről származik és megsemmisítik.

— Az italmérési engedélyek megszorítása. Rosz idő jár ma még az italmérésekre is. Pedig ezelőtt legalább a korosmák, italmérések, mulatóhelyek virágoztak. Ha másra nem is tellett, s korcsmában elvándoroltak a parasztfilleg. Most azonban még korcsmára sem telik. Valóságos veszedelem az, hogy az egyes községekben túlságosan elszaporodtak a korosmák. És még mindég egyre többen és többen folyamodnak italmérési engedélyért, mert a kereskedőre nézve, aki szintén alig élhet, jó üzletnek

mutatkozik az alkohol terjesztés, mert ennek rabja a faluban sok ezer ember. A főszolgabírók most mozgalmat indítottak és feliratilag fordulnak a belügyminiszterhez, hogy ne engedélyezzenek több italmérési jogot és olyan helyeken, ahol már valóságos veszedelem a kenyértelen szegény nép között, az alkohol fogyasztás, a meglevő jogokat is vonják vissza.

— Megszűnt járvány. Az ohati tanyák közt megszűnt a gyermekek közt fel lépett vörheny járvány, miért is a mai napon a hatóság az ohatelki népiskolát újra megnyitotta.

— Iskolák jótévedője. A szomszédos Ujfehértóról írják, hogy ott a község határában levő nagyszegényházi tanyán Tisza Kálmán gróf saját költségén egy 15.000 korona értékű községi jellegű elemi iskolát állított fel. Elismerés és köszönet a nemes tettért, mely kívánatos volna, bárha több követőre találna, főleg oly helyeken, hol a tanyák sűrűn léteznek s a gyermekek iskola hiányában minden nevelés nélkül nőnek fel.

— Osztálysorsjáték. A mai húzason a következő nagyobb nyeremények sorsoltak ki:

90.000 koronát nyert: 68415.
20.000 koronát nyert: 91906.
2000 koronát nyert: 8460 41464 96615.
1000 koronát nyertek: 8460 41464
5000 koronát nyertek: 4433 9857
15815 19212 22797 30611 31047 43972 45333
49188 49462 54468 60125 60829 60898 74913
83717 90216 101312 107833 109340

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

— A szoboszlói jótékony Nőegylet e hó 17-ik napján, azaz szombaton d. u. 5 órakor a kaszinó nagytermében, saját pénztára javára estélyt rendez. Műsor: 1. Megnyitó, tartja: nagytiszt. Béltoky Lajos. 2. Dalok, énekl. B. Nagy Géza. 3. Felolvasás, tartja Vándor Iván. 4. Dalok, énekl. Juhász Jenőné és Fehér Gáborné urasszonyok. 5. Saját szerzeményű költemények, felolvassa dr. Fekete László. 6. Monológ, (Herczeg Ferencől) előadja Gaszner Agica urleány. 7. Bezáró, tartja Pénztáros István.

— A vámszedés korlátozása. A kereskedelemügyi miniszter az összes törvény hatóságokhoz köriratot intézett, amelyben utasítja a törvényhatóságok fejeit arra, hogy olyan helyeken, községekben, ahol a vámszedési engedély lejárt, a vámszedést nem szabad engedélyezni. A vámszabályzatot szigorúan be kell tartani, mert ezzel sok visszaélés történik. Sok helyen, ahol a jog és engedély régen elévült, a vámokat még mindig szedik. Visszaélésre és zsarolásra vezet ez az állapot. Ennélfogva a kereskedelemügyi miniszter felszólítja a törvényhatóságokat, hogy a vámszedési állapotokra és a szabályok betartására a legszigorubbán ügyeljenek.

— Nyilvános nyugtázás. A vöröskereszt egyesület táncestélyén felül fizettek: Gróf Zedwitz Alfréd 12 kor., Wolafka Nándor és Füleky Pál 10—10 kor., Keil kaptány 12 kor., Reviczky Józsefné és Lestyán Adorján 6—6 kor., Rendezőség 13 kor., Körmöczy Béla 4 kor. Összesen 73 kor. A fenti összeget köszönettel nyugtázza Somossy László, a vörös kereszt egyesület pénztárnoka.

— Halálozások. A mai nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalban: Kóss Elek ev. ref. 74 éves, Takács Gyula ev. ref. 29 éves, Dalmi Józsefné ev. ref. 73 éves, özv. Schossberger Jakabné izraelita 74 éves.

— Véres korcsmai verekedés. Kovács Gergely sámsoni gazda egy rokonával fát szállított haza egy másik községből. Utjukban az átfázott emberek egy korcsmába tértek be melegezni. Odabent mulattak már ittas állapotban régi haragosaik: Beregszászi Lajos és Gőnczi Sándor. Ezek csakhamar belekötöttek u jövevényekbe s a szóvita vége az lett, hogy előkerült a bicska s Kovács

Gergelyt úgy összeszurkálták, hogy eszméletlen állapotban maradt a verekedés színhelyén. A késelők ellen az eljárást a hatóság megindította.

— Az óhátpusztakócsi posta. A kereskedelemügyi miniszter mult évi okt. hó 24 én kelt rendelete alapján, folyó évi február hó 16 tól az óhátkócs p. u. posta hivatal nevét Óhátpusztakócsra változtatták meg.

x LETZTER JÓZSEF fényképészeti estészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház Állandó fénykép, kiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiakatban.

x Kiadó uri lakás. A Simonffy-utcai 1. szám alatti városi bérházban a II-ik számú lépcsőnél az első emeleten egy elkülönített 3 szoba, előszoba, konyha, cselédszoba és kamarából álló uri lakosztály május 1-re kiadó. Értekezhetni az Ipartestületnél.

x Nincs többé hajhullás. Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Megsütött udvarló.

Egy megcsalt férj bosszuja.

— febr. 18.

A legkülönösebb és legkegyetlenebb módon állott bosszút tegnap este egy csongrádi kovácmester azon, aki a feleségét elcsábította. Tüzes vassal lyukat égetett a hasán és a szerencsétlen csábító most haldoklik. A tragikumikus bűnügy érdekességét növeli még az a körülmény is, hogy a bosszuálló ember legjobb barátját tette szerencsétlenné.

A szegedi kir. ügyészségnek jelentették Csongrádról, hogy Félber János kovácmester kegyetlen bosszút állott Pozsár István kőművesen, aki legjobb barátja volt. A kovácmester ugyanis megtudta, hogy a barátja elcsábította a feleségét. Nagy sírások között a fiatal asszony is bevallotta botlását és könyörögve kért kegyelmet.

— Neked megbocsátok, de amaz kegyetlenül meg fog lakolni ezért, — mondta a kovácmester.

Megparancsolta a feleségének, hogy estére adjon találat a lakásán, — azzal a hazugsággal, hogy ő nem lesz otthon. A csábító lépre ment. — Boldogan üzente meg, hogy ott lesz a jeizett időben a találatán. Félber ezt hallva, estére a házához rendelte két legmarkosabb legényét, maga pedig egy hegyes, tüzes vasat melegített

— Ezt a szeretődnek csinálom — mondta fogcsikorgatva az elkéseredett férj és megmutatta a tüzes vasat a feleségének.

Azután hozzátette:

— Nem vágyakozik többet a más felesége után, a gazember.

Amint Pozsár megérkezett, a férj parancsára a két segéd levetkőztette és lefogta, Félber pedig az elkészített tüzes vasat belenyomta a csábító hasába. A kőműves elordította magát és összeesett.

Félholtan szállították a lakására.

A különös gondolkozású férjet letartóztatták.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti Első szőlőoltványtelep
(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 25 N.-Küküllőmegye)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep amely az évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. és árjegyzék számos ellismerő levéllel ingyen és bérmentve

Védjegy: **„Horgony”**

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónek bizonyult háriszer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kősrvénynei, csigái és meghűléseket bedörzölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és üvegtől minden gyógyszerárban kapható. — Főiskola: Török József gyógyszerésznél, Budapestban.

Richter gyógyszerárak és „Arany országhos”, Prágában. Előrebeszélés 5 utca, Budapesten, szék 6. sz. 6.

BUDAPEST ÉJJEL
című szenzációs könyv

„második kiadása”
most jelent meg.

Irta:
Benedek László (Adrien)

Ára. 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

ASZTMÁBAN, gégehurutban, tüdővérzésben, tüdőbajban, gyomorhajban

szenvedők kerítsenek annyi időt és vizsgálják meg a gyógyulást bizonyító alábbi iratokat. Ez csak elenyésző csekély száma a folyton beérkezőknek. Minden megjegyzés nélkül közöljük őket, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a szenvedő közönség maga tudja legjobban megalkotni a véleményét. A levélkivonatok, nem tekintve csekély stiláris módosításokat, szöszterintiek azonban a hála, valamint az előző eredménytelen kurákról való kritika elhagyásával. Az eredeti levelek megtekinthetők és igen óhajtható volna, hogy ezeket minél többen használják fel. Hatóságok ezt már megtették. Az igazságtól való eltérést, tekintet nélkül, hogy ez a bevezetésre, avagy azt követő gyógyítás leírására nem még idejekorán segítséget találjon, itt felsoroljuk a leggyakrabban előforduló **tüneteket**: köhögés, mely gyakran hányásra ingerel. — Száraz köpet. Szúrás a mellben és a hátban. — Nyomás érzete a vállban. — Éjjeli izzadás. — Rendszeresen hideg kéz és láb. — Légzési nehézség. A légzést későbbben sipoló és krakogó zaj kíséri. — Vérköpés. — Gyakran erős, rendetlen szivverés, összekötve na gy félelemérzéssel. — Kevés alvás. — Rossz emésztés stb. A kúra folytatására a baj pontos leírása szükséges, el kell mondani, mi a foglalkozása és hogy hideg-e a láb. — Így cimezzük:

Kur-Institut „Spiro spero”, Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 118. a.

Tüdőbaj, vérköpés.

A legutóbbi 5 év minden tavaszán és őszén leginkább tüdőhurutban betegedtem meg s állapotom, dacára az orvosi segélynek és sok ajánlott szernek, évről-évre rosszabbodott, s utóbbi időben többször munkaképtelen is lettem, sőt több hétig ágyban is kellett időznöm. Erősebb munkánál állandóan szivdobogást kaptam, valamint szúró fájdalmak nyilatgáltak át lapockáimat, melyek azután a mell és hát tájékára húzódtak. Ez légzésemet olyannyira megneghezítette, hogy tüdőgyuladástól tartottam mi által munkám is kimondhatatlan teher ré lett nekem.

Ezenkívül állandóan hidegek voltak kezeim s lábaim, berekedtem s köpésem véres volt, valamint időközönként éjjeli izzadság is gyötört. Hogy ily körülmények között sokáig nem élhetek ezt belátam s ezért segély után tudakoztam.

Figyelmes lettem „Spiro spero” gyógyintézet egy hirdetésére, mely reichenbergi újságban megjelent, s az elért sikerek engem is arra indítottak, hogy ez intézethez forduljak.

Már néhány hét múlva az utasításoknak szigorú betartása folytán, legnagyobb örömmre, javulást vettem észre.

Néha-néha kis visszaesés mutatkozott, de mindig nekibátorodva, a rendelkezések szigorú betartása után egészségemet visszanyertem.

Az előbbi rohamok, mint szivdobogás, vérköpés, mell- és hátfájdalmak és még több, legnehezebb munkánál sem ismétlődtek s azt hiszem, legutóbbi utasítások betartásával ezektől teljesen meg leszek szabadítva.

Ezért hála vagyok lekötelve a nyújtott segélyért s a szives kezelésért, s kötelességemnek tartom minden betegnek ez intézetet figyelembe ajánlani.

Teljes tisztelettel vagyok hála kötelezetten **Friedrich Antal**, Morehensterben (Cseh, ország.)

A fenti aláírás hiteleségét bizonyítja: **Morenenstern.**

(P. H.) **Poszel Vilmos Károly** polgármester.

Gyomor és bélbaj.

Ezennel legnagyobb köszönetemet fejezem ki a „Spiro spero” gyógyintézetnek, gyomor- és bélbajom teljes gyógyításáért.

Három évvél ezelőtt influenzában betegedtem meg; nyoma emésztési nehézségek és főfájás mutatkoztak, valamint heves szúrás a lapockákban. A test állandóan fölpuffadt volt s székelésemet csak mesterségesen tudtam fontartani. Etvágytalanság, valamint álmatlan-

ság napirenden voltak. Tésztás ételeket és főzeléket nem élvezhettem, mert gyomor- és bélbajaim meggátoltak ebben. Mindehhez még egy évvel ezelőtt meghülés folytán vesegör-
csök is csatlakoztak. Ha orvosi segélyt vettem igénybe, ez egy ideig egyhülést hozott, de a régi baj mindig újra és újra előállt. Az elmúlt télen kezemhez jutott a „Spiro spero” gyógyintézet eredményes kezeléséről egy újsághirdetmény; áprilisban hozzáfordultam s kértem tanácsot. Utasításait legpontosabban betartva, néhány hét múlva éreztem már hogy bajom mindinkább végét járja. Nemsokára teljesen elmúltak, székelésem rendes lett s étvágyam helyreállt. Most, hála Istennek, teljes gyógyulásomat jelenthetem.

Valamennyinek, kik hasonló betegségben szenvednek, legmelegebben ajánlom ez intézetet.

Teljes tisztelettel és hálaival **Obstmeyer Mária.**

Enzersdorf, Fischta mellett

Az aláírás valódiságáról tanuságot tesz: **Enzersdorf, Fischta mellett, Pober M. polgármester.**

Tüdőbaj.

Újság révén tudomásomra jutott becses című s bizalommal fordultam segélyért Önökhöz. Két és fél év óta szenvedtem kimondhatatlan fájdalmas szúrásban és köhögésben; teljesen lesoványodva és erőtlennül kírlódtam; olyannyira, hogy helybeli orvosok gyógyításom lehetőségéről lemondtak. Mindennek dacára nekibátorodtam, s „Spiro spero” gyógyintézethez fordultam abban a reményben, hátha mégis lehetséges egészségem helyreállítása. Legnagyobb örömmre már rövid idő múlva jeletemet küldhettem, hogy gyógykezelésük nagyon megkönnyítette bajomat. Még ma is azt monhatom, hogy tüdőbetegségemtől teljesen megszabadultam.

E bizonyítványom azért késztet ma napig, mert meg akartam győződni, vajjon állandó-e gyógyulásom. Mint hogy máig legcsekélyebb jel sem mutat arra, hogy visszatérne, legmelegebb köszönetem s hálaomat fejezem ki szívesen hozzá, hogy e hálaíratomat nyilvánosságra hozzák.

Kitűnő tisztelettel **Koutny Ferenc** Wien V. Jahngasse 42. (P. H.) Kerületi elöljáró: **Hruza Lipót.** Wien.

Tüdőcsushurut, tüdővérzése.

Teljes egy évig volt rajtam sápadtság legnagyobb mértékben s még vérszegény is voltam. Ezenkívül 1904. május havában meghülés folytán tüdőcsushurut is társult előbbi bajaimhoz. Oly magas fokra hágott ez, hogy többször vért köhögtem, később nyálkát. Egész éjszák kellett átvirrasztanom, a gégében folyton a hörgő s sipoló hang gyötört, étvágyom pedig teljesen elhagyott. Több orvost kerestem föl, de ezek mindig csak kevés könnyebbülést szereztek, de egészségem teljes helyreállítását nem érték el. Történt, hogy egy alkalommal „Spiro spero” gyógyintézet hirdetése magára vonta figyelmemet; hozzáfordultam tehát segélyért. Miután az adott utasításokat becsületesen betartottam, ma hála Istennek, teljesen jól érzem magam. Nagy hála köteleztek le s minden szenvedőnek gyógykezelésüket legmelegebben ajánlom majd. Biztos vagyok benne, hogy senki se sajnálja egészsége helyreállítása érdekében ez aránylag csekély költségeket. Teljes tisztelettel **Bilzer M. kisasszony Liebenthal, osztrák Szilézia.**

Asztma, gégehurut.

Fiam meghülés folytán gégehurutban megbetegedett. A baj újból s újból megismétlődött a leggonoszabb ápolás dacára; nem használt semmiféle szer. Betegségének állandó kísérője légzési nehézség s fojtó rohamok voltak úgy, hogy komolyan aggódtam egészsége helyreállításáért. Legnagyobb szükségemben újság révén a „Spiro spero” gyógyintézet hirdetésére lettem figyelmes, s bizalommal fordultam hozzá segélyért. Miután a betegség tüneteit részletesen tudomására hoztam az intézetnek, a gyógykezelés megkezdődött, midőnt az utasításoknak megfelelően betartottam, s a kívánt eredmény nem sokáig késelt. Igaz, hogy a kúra kezdetén fiam lesoványodott s nagyon gyenge volt, de ez csak hamar megjavult; fiam mindinkább erőteljesebb lett, jó színt visszanyerte s a három havi kezelés eredménye, őszintén mondvá, teljes fölépülés volt.

Ezt főképp a jó Isten után a „Spiro spero” gyógyintézet céltudatos és eredményes kezelésének köszönhetem, s minden betegnek és szenvedőnek legmelegebben ajánlhatom, hogy hasonló helyzetben csak ez intézethez forduljon. Legnagyobb hálaival és köszönettel maradok a nagytekintetű intézetnek teljes tisztelettel.

Bechtold József

Wien, XVII., Helbling-utca 11., ajtó 6.

(P. H.) Főntebbieket igazolja: **Rest Pius** községi bíró Höflein a Duna m.

Orr-, torok- és gégehurut.

Körülbelül hat év óta szenvedtem idült s megrögzött orr-, torok- és gégehurutban, mely sok keserű és nehéz órát szerzett nekem. Állandó főfájásom volt, a torokbam heves csiklandozást éreztem, mely száraz volt, s ragadós nyálkával fődve. A gégén alul kellemetlen nyomást éreztem, mely sokszor nagyon fájdalmas is volt. A lélegzés sok bajt okozott s időről-időre nagyon gyengén működött csak. Munkámat ugyan végezhettem, de csak nagy nehezen. Legcsekélyebb megerőltetésnél izzadás lepett meg, mely szivdobogással együtt lépett föl. Több orvos segítségét vettem igénybe, de sajnálatomra, e edmény nélkül. Az orvosok azt választák, hogy ez idült hurut, mely csak nagynehezen gyógyulhat.

Újság útján figyelmes lettem becses intézetükre s elhatároztam, hogy gyógykezelésüket veszem igénybe. Egyideig használtam kurájukat s esodálatomra, napról-napra állapotom javult, míg végre teljes gyógyulásom beállt. Teljesen egészségesnek érzem magam és erőmet is visszanyertem. Bizonyítéka ennek, hogy mult vasárnap ötórás utat végeztem kerékpárral, mi bizonyára kitartást igényel. Jözoosan álthatom tehát, hogy Istennek és önöknek köszönhetem örömteli napjaimat. Ezért fáradozásukért legforróbb köszönetet mondok.

Teljes tisztelettel **Schörner András** Whitiz.

A fenti aláírás hiteleségét bizonyítja **Denk** polgármester, Kautendorf község közigazgatása.

Külön magyar levelezés.

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.
a szőlészet kincse.

A phyloxeraének ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagyenyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Fakáts.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER A.V.
BUDAPEST, VACZI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

A legjobb arcz-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappa-
Epo-szappan. } nok a kenőcs haszná-
o latához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor
három színben, fehér, rózsás és orém
1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárban
Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban

Egy tégely ára
kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fölrással. „J. Pserhofer“.

József császár ideje óta tehát több mint 120 év óta mint leg-
régibb, fájdalom nélkül hashajtó háziszert ismerik és sok orvos sür-
gösen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen,
mint az epecirkuláció zavara, májba. szélkolika, aranyér, a belek
petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vér-
szegénység, ideges ffa. jás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. —.42
1 tekerés 6 skatulyácskával . K. 2,10

A Pénz előleges beküldése esetén ára portómentes megküldésével együ

1 tekerés Korona.	2.60	4 tekerés Korona	8.90
2 " "	4.70	5 " "	10.50
3 " "	6.80	10 " "	18.50

Egyedüli készítőhely,

Pserhofer J. gyógyszerertára

WIEN, I., Singerstrasse 15.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

K Ö N Y V E K,

folyóiratok,

ÁRJEJYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHIVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG“

pol. napilap

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,

gyorssajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„SZABADSÁG“

részére

jutányosan felvételnek.

A

„SZABADSÁG“

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.

Fél évre 6 kor.

Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.

Fél évre 10 kor.

Negyed évre 5 kor.